

NGÀY XƯA NƠI ĐÂY LÀ CHIẾN TRANH

NHÂN VẬT

ÔNG MẬT	Người bố.
MAI	Con gái.
VĨNH	Người tù mãn hạn.
KHÁCH	Anh con trai trú bão.
LUÂN	Người tù oan.

CẢNH MỘT

Chân một con dốc, giữa quăng vắng trên con đường chiến lược. Nay không còn xe cộ đi lại. Trong chiến tranh chống Mỹ, đây là một trọng điểm bị máy bay địch đánh phá. Dưới chân dốc có một xóm sơ tán. Nhưng nay mọi người đã bỏ về xuôi. Chỉ còn lại một ngôi nhà với hai bố con. Người bố đã già. Cô gái thì mới lớn.

Xế chiều. Trên quăng vắng, một thanh niên trạc hai lăm hai sáu, đầu cạo trọc, áo quần trại giam. Chiếc gậy bằng một cành cây cong khèo, khi thì chống, khi thì quặc chiếc túi bằng bì cát ni lông đựng tư trang toàng teng quấy trên vai. Về mặt anh ta hơn hờ. Dọc đường thỉnh thoảng dừng lại, vặt một trái cây dại bên đường ăn thử, nhưng không ăn được nhổ ra, anh lại đi. Có lúc anh “ề” lên một tiếng như để đánh động xem có ai quanh đây.

Một cô gái trẻ, vai mang gùi, có thể là đi hái măng hái nấm, băng qua đường. Người tù gọi lại. Cô gái trẻ quan sát dáng vẻ anh ta, bỗng sợ hãi bỏ chạy. Người tù hú gọi và đuổi theo.

MAI: *(Hoảng hốt gọi bố)* - Bố!... Bố ơi!...

Ông bố lăm lăm tay dao chạy ra. Ông đã nhiều tuổi, nhưng khí sắc vẫn còn nhanh nhẹn.

BỐ: - Sao?

MAI: - Có anh này theo vào tận nhà.

BỐ: *(Quan sát anh ta và nhận ra là người của trại giam)* - Này... ở đây tuy vắng nhưng thỉnh thoảng công an người ta vẫn qua lại đấy.

VĨNH: - Tôi mẫn hạn... có giấy cẩn thận mà.

BỐ: *(Lật đi lật lại tấm giấy xem cẩn thận rồi trả lại)* - Đợt này có mình anh được ra thôi à?

VĨNH: - Đông đấy... nhưng họ đều có gia đình lên đón.

BỐ: - Thế còn anh?

VĨNH: - Trại thui lủi. Đến quê quán cũng không biết ở đâu.

BỐ: - Dẫu sao được ra là anh đã sung sướng hơn khối người khác rồi.

VĨNH: - Chưa chắc... Nhận được giấy thả, mấy thằng bạn còn ngồi bàn với nhau chưa biết ra ngoài sống thế nào. Nếu khó khăn quá thì lại gậy án, chui vào cho khỏe.

BỐ: - Anh không còn thích ăn cơm nữa à?

VĨNH: (*Toét cười*) - Bây giờ đương đói thì có.

BỐ: (*Đứng dậy, lấy rá cơm đặt trước mặt*) - Vậy thì mời anh xơi rồi mà đi.

VĨNH: - Cụ già ơi... Cụ đừng quên rằng tôi đã hết hạn ăn cơm suất rồi đấy.

BỐ: - Thôi được... tôi sẽ đối xử với anh như một người khách thực sự. Mai! Con dọn mâm ra đi... lấy bộ chén bát ngày xưa bố vẫn để dành để tiếp khách ấy. (*Cô gái làm theo lời bố, nhưng vẫn còn len lét sợ hãi*) - Mang ít rượu treo trên dàn bếp. Cả chai rượu thuốc.

VĨNH: (*Nhìn mâm bát, mắt sáng lên*) - Không phải đợi ai nữa chứ?

BỐ: - Bố con tôi ăn rồi.

Vĩnh xoa tay rồi bắt đầu ăn. Anh ăn nghiêng ngấu, thỉnh thoảng lại đưa mắt lăm lét nhìn bố con chủ nhà. Mai cũng ngơ ngác nhìn anh ta, vừa ngạc nhiên vừa thương hại. Mai đến gần xếp lại những thức ăn trên mâm. Anh lại tưởng cô đến lấy bát đi nên ngăn lại.

BỐ: - Em nó xếp lại cho gọn thôi. Còn những gì đã bày ra thì anh cứ ăn.

VĨNH: (*Mắt sáng lên*) - Tôi ăn hết được chứ?

BỐ: - Thiếu thì tôi lại bảo mang thêm.

VĨNH: - Hôm nay nhà có giỗ à?

BỐ: - Giỗ chạp gì... Chiến tranh kết thúc rồi... Tôi sắp thu vén dọn nhà về xuôi. Mấy con vật nuôi cũng thịt đi mà ăn. Chú ở nơi heo hút này bán ai mua, mà cũng chẳng tha lời theo về được.

VĨNH: - Ăn thế này thì sướng hơn Tây. (*Vuốt bụng rồi vươn vai*) - Cứ để nguyên... nghỉ tí rồi tôi lại ăn.

BỐ: - Chớ. (*Ra hiệu cho Mai đến dọn*)

MAI: - Anh ấy còn ăn được kia mà bố.

BỐ: - Không phải là bố tiếc. Những người thiếu thốn lâu, lúc có miếng ăn không giữ gìn, có thể chết vì bội thực đấy.

MAI: - Bố nói làm con sợ.

BỐ: - Ở làng ta năm Ất Dậu, lúc đói người chết đã đành. Có người sống qua được nạn đói, lúc có lúa lên ăn phàm quá cũng vỡ dạ dày lăn ra chết.

MAI: (*Nghe sợ, chạy đến bưng mâm*).

VĨNH: (*Khu khu giữ lấy cái chân giò*) - Cứ mặc tôi. Có thể nào tôi cũng không ăn hận mà.

BỐ: - Lát anh đi... tôi sẽ bảo nó hái lá gói để anh mang theo.

MAI: - Phải rồi, em sẽ gói cho anh mà...

Vĩnh nhìn theo tiếc rỏ

BỐ: - Mang nước để anh uống rồi còn đi, không chiều rồi. Từ đây đến cái trạm barie đầu đường cũng còn xa lắm đấy.

MAI: - Eo ơi... Không kịp đâu...

BỐ: - Con biết gì mà nói leo... Vẫn còn sớm... Mà có tối một tý thì ngoài ấy có đồn công an, vào mà nghỉ nhờ.

VĨNH: - Tôi sẽ đi ngay thôi.

BỐ: - Anh thông cảm nhá... nhà chỉ có một bố, một con. Người ở lại không trình báo...

VĨNH: - Tôi muốn cụ giúp cho tôi một tý...

BỐ: - Ít gạo ăn đường chú gì... thôi được.

VĨNH: - Ở trại người ta cũng cho gạo mang theo, nhưng tôi không lấy.

BỐ: - Nhưng tiền bạc thì nói thật tình với anh là tôi không có. Ở quãng vắng này chỉ có một mình gia đình tôi chưa về dưới xuôi thôi, có tiền cũng không biết tiêu với ai.

VĨNH: - Nhưng vàng thì hẳn là cụ có.

BỐ: - Anh nói cái gì?

VĨNH: - Cụ cho tôi một chút ít. Tôi nói thật đấy... Tôi cần...

BỐ: (*Cười phá lên*) - Vàng cục hay là vàng thoi?

VĨNH: - Vàng lá.

BỐ: - Bây giờ no cơm ấm cật rồi, anh lại định giờ trò gì đây? (*Rút con dao cầm trong tay*) - Đã sống một mình một cõi, thì tôi không dễ bị bắt nạt đâu. (*Lăm lăm con dao đi đến phía Vĩnh*).

MAI: (*Chạy ra ôm lấy bố*) - Anh ấy hỏi xin, bố không có thì bố nói là không. Có thể thôi.

VĨNH: - Bác hiểu lầm tôi rồi... Tôi nói rõ là tôi xin đấy chứ.

BỐ: - Anh gây sự ... Anh lại xin tôi vàng... Tôi lấy đâu ra vàng cho anh?

VĨNH: - Tôi cần thì tôi xin. Còn cho hay không đó là quyền của cụ.

BỐ: - Thôi cái trò ngớ ngẩn ấy đi. Anh nên đi mau không có bị tối giữa rừng. Thức ăn tôi hứa cho anh thêm đây.

VĨNH: - Thôi được... tôi sẽ không làm phiền gì cụ nữa.

BỐ: - Chúc anh may mắn nhé! Lần sau anh trở lại đây thì chắc tôi đã đi mất rồi. Tôi về xuôi. Tôi chờ thằng con trai mang xe về đón... Nó là lái xe.

VĨNH: - Ấy đấy... có một việc chính thì tôi lại quên mất.

BỐ: - Sao... Anh lại thích bịa ra một chuyện gì mới?

VĨNH: - Con trai cụ nhắn rằng: Cụ đưa em Mai về quê đi, đừng chờ anh ta.

BỐ: - Anh nói ai nhắn?

VĨNH: - Cụ vẫn không nghe rõ ràng. Tôi nói là con trai cụ, thằng Luân ấy.

BỐ: - Nhưng nó gặp anh ở đâu mà nhắn mới được chứ?

VĨNH: - Nó cùng ở một căn với tôi...

BỐ: - Trong trại giam ấy à?

VĨNH: - Chú chẳng nhẽ lại ở khách sạn hả bố?

BỐ: - Trời đất ơi!

VĨNH: - Tôi với nó là hai thằng bạn thân. Tôi chẳng phải kẻ ngớ ngẩn, đến nỗi lần đầu bước chân đến nhà người ta mà lại hỏi xin vàng. Chính thằng Luân bảo tôi rẽ vào đây nhờ bố nó giúp. Có thể bố nó có vàng.

BỐ: - Trời đất!

VĨNH: - Đã hẳn.

BỐ: - Rõ quý hóa. Nhưng vô lý. Nếu bị bắt, nó phải báo tin cho bố chứ.

VĨNH: - Đúng ra là như thế. Còn tại sao anh ấy không làm như thế, thì chỉ có một mình anh ấy biết thôi.

BỐ: - Nó nhờ anh nhắn với tôi thế nào?

VĨNH: - Cụ đừng lên thăm anh ấy.

BỐ: - Trời đất ơi!... Con tôi!

VĨNH: - Thôi nhé... chào cụ. Tôi đi vội chẳng đường xa không kịp...

BỐ: - Khoan đã... Anh nói với tôi rằng anh tử cố vô thân phải không?

VĨNH: - Nhưng tôi cũng chẳng thấy khổ sở gì chuyện ấy.

BỐ: - Anh là bạn thằng Luân... Tôi cũng coi anh như con cái trong nhà. Nhưng vàng bạc thì tôi làm gì có để cho anh. Nếu bằng lòng, anh có thể ở lại đây.

VĨNH: - Cụ muốn thuê tôi làm việc gì?

BỐ: - Anh không phải làm gì.

VĨNH: - Ăn rồi chơi không thôi ấy à?... Thế lúc cụ dọn về xuôi...

BỐ: - Tôi thay đổi ý định rồi... Tôi sẽ ở lại đây để chờ con trai tôi.

VĨNH: - Ôi... Thế thì còn khướt... Tôi ở đây cũng không phiền toái lắm đâu. Cụ cứ cho tôi một manh chiếu... Mà ví thử không có chiếu...

BỐ: - Em nó sẽ thu xếp chỗ ăn ở tử tế cho anh. (*Gọi con*) - Mai! (*Mai lên*) - Con thu xếp giường chiếu dưới nhà ngang để anh nghỉ lại.

MAI: (*Mừng rỡ*) - Đúng rồi... Mai hãy để anh ấy đi là đúng. Bây giờ chiếu rồi... Mà ở rừng tối nhanh lắm.

BỐ: - Anh ấy không đi... ở lại đây thôi... Quên mất, tôi chưa hỏi tên anh.

VĨNH: - Tên tôi là Vĩnh.

MAI: (*Sung sướng*) - Thế là từ ngày hôm nay nhà ta có thêm người rồi... Anh Luân về nữa lại càng đông bố nhỉ.

BỐ: - Con vào trước thu xếp... Nhanh lên.

(*Mai tung tăng như con chim sáo, vừa hát vừa chạy vào*)

BỐ: - Tôi cần dặn anh một điều... Anh chưa được nói gì với con bé về chuyện anh Luân nó.

Hết cảnh.

CẢNH HAI

Ông bố cho quà vào trong một chiếc rọ nan: nào cam, trứng, muối, những hộp thức ăn chín.

Vĩnh ngồi nhìn hau háu vào những thức ăn kia vẻ thèm thuồng.

MAI: - Bố đi thăm ai mà mang nhiều quà cáp thế?

BỐ: - Một người bà con.

MAI: - Tại sao con không biết?

BỐ: - Không phải ai con cũng cần biết.

MAI: - ... Hay...

BỐ: - Thôi... vào xem con gà luộc đã chín chưa, vớt ra. *(Mai đi vào)*.

BỐ: - Này anh Vĩnh... Anh xem... tôi còn cần phải mang thêm gì?

VĨNH: *(Tối soạn sửa các thứ bỏ vào làn)* - Hậu quá rồi. Thật ra tôi cũng chưa được ai thăm nuôi bao giờ... Nhưng xem ra thêm ít nữa càng tốt. Không mấy người giữ lấy mà ăn được một mình... Còn có cái gì quý giá thì phải lựa lúc vắng người hãy đưa... Nếu mà có ai trông thấy thì có khi thiệt mạng oan không chừng.

BỐ: - Tôi lấy đâu ra những thứ quý giá. Anh đừng có hỏi ỡm ờ.

VĨNH: - Thì tôi cũng cứ dặn phòng thế...

BỐ: - Nghĩa là phải mang thêm các thứ này phải không? *(Ông bỏ đi vào. Vĩnh cầm các thứ lên xem một cách thèm thuồng, rồi nhanh như cắt, cho vào miệng. Thấy bố ra, anh ta ôm lấy má)*.

VĨNH: - Tôi bị chứng sâu răng, chỉ trông thấy thịt gà là đã nhức.

BỐ: - Nhưng anh có hiểu vì sao nó lại nhẩn tôi đừng lên thăm nó?

VĨNH: - Bố già ơi... chuyện ấy tôi tưởng bố hiểu hơn tôi mới phải chứ.

BỐ: - Anh vẫn chưa bỏ được cái tính ỡm ờ đi phải không?

VĨNH: - Vậy thì lần này đến thăm, ông thử hỏi anh ấy xem.

BỐ: - Nhưng chắc là anh biết nó bị bắt về chuyện gì?

VĨNH: - Lạy Chúa... Thế mà tôi cứ tưởng về đây gặp cụ tôi sẽ biết...

BỐ: (*Giơ chiếc gậy ra dọa*) - Không phải tôi nuôi báo cô anh rồi anh giễu cợt tôi như thế.

VĨNH: - Xem ra cụ lại ưng nghe nói dối hơn. Thằng Luân con cụ ở trong trại. Chúng tôi gọi nó là thằng Luân lì. Chuyện gì cũng kín như bưng. Người ta khép cho nó tội lợi dụng lúc bom đạn, lao xe xuống vực để đào nhiệm. Nó không nhận... Nhưng luật sư bảo nó khiếu nại thì nó lại không chịu làm việc ấy. Có trời biết được nó tội gì.

BỐ: - Nhưng có tang chứng gì không chú?

VĨNH: - Đấy là cái vực sâu hàng ngàn thước... Tảng đá rơi xuống đấy thì cũng vụn ra thành cám. Riêng chỗ ấy xe tụt xuống có đến hàng chục.

BỐ: - Bom đạn nhiều à?

VĨNH: - Hết ý... Hồi chiến tranh nhiều anh sợ chết cũng mượn cơ đẩy xe xuống để rồi B quay. Các bố ấy cũng không giấu được... Nhưng thắng lợi rồi, trên người ta đại xá, giam mấy tháng rồi thả...

BỐ: - Vậy chú thằng Luân nhà này...

VĨNH: - Thật khốn nạn, trường hợp của nó thì người ta lại không xét như thế. Xe nó có thêm hàng quý. Cậu chàng là đội trưởng, đảng viên, lại là một tay lái cự phách, lý không tưởng tượng được.

BỐ: - Đã thành án rồi à?

VĨNH: - Sắp...

BỐ: - Tôi hỏi thật anh nhá...

VĨNH: - Sao?

BỐ: - Anh bảo tôi có nên lên thăm nó không?

VĨNH: - Sao cụ lại không lên? Những gia đình có con cái bị giam họ vẫn lên thăm đàng hoàng... Có người cứ quanh quẩn cả tháng. Mấy ngày họ lại xin vào tiếp tế một lần... Nhà cụ ngay gần đây thuận lợi quá. Mà tôi nói thật với cụ... Trong tù chỉ kém ngoài có mỗi cái ăn thôi. Làm lưng thì cũng không đến nổi, mồm miệng đỡ chân tay... Nếu có người tiếp tế thường xuyên, tôi ở cả đời được.

Còn nó bảo cụ đừng đến thăm đó là giận đối thôi... Quà cáp thế này cậu lại sướng rơn.

BỐ: - Thôi được... Mai, gói con gà luộc rồi đặt vào làn cho bố. (*Ông lầm nhầm soát các thứ. Vĩnh lại tranh thủ nhét mấy quả trứng vào túi*).

BỐ: - Lại... này tao đếm đủ, giờ lại thấy thiếu.

MAI: (*Cúi xuống đếm*) - Ủ nhỉ... thiếu mấy quả.

BỐ: - Có ma à?

VĨNH: - Cụ đếm thế nào... đưa tôi xem... (*Anh ta vừa soạn vừa đếm to lên*) - Hai nhá, năm đúng không... tám... mười bốn... với sáu nữa không hai chục là gì. Chán chết... Thôi bỏ vào để cụ đi cho sớm.

MAI: - Có tin đài báo bão đấy, bố đi về sao kịp...

VĨNH: - Có bão cũng còn lâu. Đến đấy về còn kịp. Cô Mai đứng lui ra để cụ đi không lại vướng phải vía con gái.

BỐ: - Đến gốc cây chò chỉ rẽ về phía tay chiêu chứ gì?

VĨNH: (*Gật đầu. Ông bố đi. Vĩnh chạy theo nhẩn*) - Đi vào, khoảng hơn một cây số là đến.

MAI: (*Sửng sốt*) - Đó là đường vào trại giam.

VĨNH: - Đúng thế.

MAI: - Bố em thăm ai ở trại giam?

VĨNH: - Điều ấy thì chỉ có ông cụ biết được thôi.

MAI: - Lại nhỉ!

VĨNH: - Nhưng bản khoản làm gì... Thăm ai là việc của ông lão.

MAI: - Có ai quen biết với bố em mà lại ở trong trại giam đâu...

VĨNH: - Có thì đã sao... cái gì mà chả có thể xảy ra. Nhà cô mới chỉ có một người thân bị tống giam thì cũng chưa phải là nhiều.

MAI: - Riêng việc này anh đừng cười nhạo. Đó là chuyện khủng khiếp.

VĨNH: - Vậy một can phạm như tôi hẳn là Mai khiếp lắm.

MAI: - Từ bữa anh ở lại đây... Em đã coi anh như người trong nhà rồi... Em muốn anh quên những ngày quá khứ đi.

VĨNH: - Chính tôi cũng muốn như thế...

MAI: - Anh như người nghiện ngập... Cai được vất vả lắm... Vừa rồi đây... Em bỗng thấy lo lắng.

VĨNH: - Có chuyện gì đâu.

MAI: - Em thấy anh nói dối còn thành thật hơn cả người nói thật. Đến nỗi bố em là một người kỹ lưỡng mà vẫn còn mắc lừa đấy. Mấy quả trứng luộc anh giấu ở trong túi áo kia kìa. (*Móc ra, đặt lên bàn*).

VĨNH: (*Hơi ngượng*) - À... đấy là tôi đùa ông cụ.

MAI: - Em thì lại sợ đó là một thói quen chưa gạt rửa được. Hiểu cho em, anh Vĩnh ạ... Em mong ước... Mọi người được sống tốt đẹp với nhau. Mẹ em hồi còn sống thường bảo: Chữa vết đau thì chóng, nhưng làm mờ vết sẹo đi thì rất khó.

VĨNH: - Mà chắc đâu thành sẹo rồi đã khỏi hẳn. Vết sẹo đỏ lên là có hiện tượng mưng mủ đấy. (*Vạch vết sẹo trên cổ cho Mai xem*) - Vết chém này thỉnh thoảng tôi lại vẫn thấy nó ngứa ran lên đấy.

MAI: (*Nhìn Vĩnh vẻ sợ hãi*) - ... Tại sao từ lúc bố em ra khỏi nhà, em cứ thấy bồn chồn. Trời thì nực nội đến tức thở. Đài dự báo là cơn giông này có thể rất to. Ôi, em sốt ruột làm sao.

Cầm cổ bài tây ném ra hai hàng trước mặt

VĨNH: - Mai cũng tin vào bói toán đấy à?

MAI: - Đó là những lúc em không tin vào ai được nữa.

Hết cảnh.

CẢNH BA

Trạm tiếp gia đình phạm nhân trong trại giam.

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Cụ và phạm nhân Nguyễn Trọng Luân có quan hệ thế nào?

BỐ: - Tôi là bố.

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Lạ nhỉ! Tại sao trong hồ sơ, anh Luân khai bố anh ta đã chết trong chiến tranh?

BỐ: - Ông xem kỹ giúp lại xem. Chiến tranh chắc là có chuyện lắm lẫn.

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Thôi được... Chiều cố cụ tuổi tác... Đáng ra trại chúng tôi đang nhận lệnh chống bão, không tiếp khách. Hơn nữa trong hồ sơ khai lại không rõ ràng.

BỐ: - Ông thương là được.

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Cho phạm nhân Nguyễn Trọng Luân ra gặp người nhà... *(Luân đi ra)* - Thế nào anh Luân, ông già khai là bố anh? Anh không nhận ra ông cụ à?

LUÂN: *(Nhìn ông cụ hồi lâu rồi lắc đầu)*.

BỐ: *(Đi về phía con, ngã xuống. Bất đắc dĩ Luân đến đỡ ông đứng dậy)*.

LUÂN: - Lần sau ông đừng lên thăm tôi.

BỐ: - Con nghĩ về bố thế nào mà lại nhẫn tâm đoạn tuyệt như thế?... Bố mong con từng ngày... không đúng, từng giờ, từng phút kia.

LUÂN: - Mong con để về xuôi phải không?... Bố đã dành tiền mua nhà trong phố chu tất rồi phải không?

BỐ: - Kẻ độc địa nào đã nói với con như thế?... Tiền ở đâu để bố làm việc ấy? Có phải đứa nào đã nói rằng bố có hàng đồng vàng nên con đã bày cho thằng bạn con đến và đòi chia phần với bố phải không?

LUÂN: - Trời đất ơi... Sao bố lại nói to chuyện như thế lên giữa chốn này?

BỐ: - Để nếu đúng như thế thì người ta phải tóm cổ bố lại, tống giam bố như những kẻ vô lại...

LUÂN: - Bố, con xin bố... Đây không phải là chỗ để bố giận dữ. Ở trại giam người ta chỉ cho thông báo với nhau về chuyện tình cảm gia đình thôi. Em Mai bây giờ ra sao?... Nó biết bố lên đây thăm con chứ?

BỐ: - Một năm thôi mà em nó lớn vổng lên như một người khác lạ... Con gái ở tuổi dậy thì mà. Còn hôm nay đi thì bố vẫn giấu vì trong thâm tâm, bố vẫn chưa tin việc này là sự thật. Em nó mong con từng ngày... Không biết đến bao giờ bố mới dám nói chuyện này với nó. Nó chưa thể tưởng tượng được...

LUÂN: - Thế là bố để em ở nhà một mình à? Sắp có bão đấy.

BỐ: - Cả cậu Vĩnh bạn con.

LUÂN: - Sao? Bố để cho anh ta ở đấy?

BỐ: - Bố biết như thế cũng là liều lĩnh... Nhưng khi đã có lời của con thì bố không thể không làm... Vì còn có gì quý giá hơn, những ngày cuối đời, bố chỉ còn sống cho các con, vì các con...

LUÂN: - Không thể chờ con được nữa đâu... Bố chuyển nhà về xuôi đi. Chiến tranh đã kết thúc. Con đường hôm nay đã trở thành vắng vẻ. Cả cái xóm chân dốc không còn một ai ở lại. Hôm xe nhà giam chuyển con đi qua, nhìn vào cái xóm bên đường chỉ còn thấy một ngôi nhà đứng trơ trọi. Bố không thể sống mãi ở đấy được đâu. Nhất là em Mai con, còn hạnh phúc, còn tương lai của nó.

BỐ: - Bây giờ thì không thể. Bố không có ý định dời nhà đi đâu cả.

LUÂN: - Liệu bố sẽ đợi đến bao giờ?

BỐ: - Khi nào con trở lại?

LUÂN: - Ngày ấy không có đâu.

BỐ: - Con nói sao?

LUÂN: - Con đã quá thời kỳ tạm giam... Tòa án sẽ xử chính thức... trong một ngày gần đây.

BỐ: - Con có quyền được thuê người bào chữa đấy chứ?

LUÂN: - Người ta có đầy đủ tang chứng buộc tội con đã tự hủy chiếc xe.

BỐ: - Nhưng nếu do tình trạng hoảng loạn vì sợ chết... Chuyện ấy trong chiến tranh cũng đâu phải là hiếm hoi. Những kẻ sợ chết mà phạm tội như con, họ đều được ân giảm vì chiến tranh đã thăng lợi hoàn toàn.

LUÂN: - Nhưng suốt thời gian làm lái xe, con vẫn là một người dũng cảm. Con không thể tự nhiên trở nên hoảng loạn trong lúc xe của mình được phân chở những đồ hàng quý. Con cũng định chối cãi, nhưng sự dối trá không đi qua được con mắt pháp luật.

BỐ: - Nhưng anh đã khai vì sao anh làm như thế?

LUÂN: - Chỉ có một điều ấy là con còn giấu diếm. Người ta vẫn chưa biết rằng trong chuyến công tác, con đã ghé về thăm nhà... Chắc bố là người hiểu cái gì đã đẩy con đến tình trạng phải lao xe xuống vực.

BỐ: - Vì sao... Bố lại biết được chuyến ấy? Anh đừng có điên rồ. Chỉ cần một thoáng nghi ngờ là có thể giết cả bố... cả em đấy... Chẳng lẽ con đã khai ra với mọi người cả điều con đang nghĩ?

LUÂN: - Chưa ai hỏi đến bố thì cũng có nghĩa là điều này con mới chỉ nói với bố thôi...

BỐ: - Mà thôi được... cũng là một điều hay... Con cứ khai rõ ra điều đó... Đúng rồi... Con nên làm như thế. Bố sẽ nhận là chính bố đã lấy cắp cái hòm hàng quý ấy. Giữa đường con kiểm tra thấy mất, sợ bị nghi oan nên con đã lao xe xuống vực... Hợp lý lắm con ạ... Đúng rồi... Bố đã già... Tù tội còn có nghĩa gì... Hơn nữa nếu đứng nhìn con bị tù tội thì còn khổ hơn là chính bố bị tù tội.

LUÂN: - Không đời nào con nỡ để bố bị như thế... Con chưa hề khai ra với ai là con đã trở về nhà đêm hôm ấy.

BỐ: - Nhưng bố sẽ tự làm như thế... Nếu chưa ai hỏi con về điều đó thì ngay bây giờ bố sẽ đến và khai với họ...

LUÂN: - Không...

BỐ: - Đừng cản bố... Con còn phải sống... Con cần phải được hưởng hạnh phúc.

LUÂN: - Không... con xin bố... con van bố... Có thể con đã nghĩ sai về bố... Cảm ơn bố đã lên thăm con... Chính việc bố lên thăm, con mới hiểu hết tấm lòng của bố. Con thanh thản vì đã giải tỏa cho mình bao nhiêu mối nghi ngờ, giằng vò... Bố... bố thương yêu chúng con vô vàn mà con không biết được. *(Hai bố con ôm nhau khóc nức)* - Bố về xuôi đi... không chờ con được đâu... đừng lo cho con... Bằng thái độ chân thành cải tạo, con hy vọng một ngày nào đó con sẽ được xét ân giảm. Bố đưa em con về đi... và đừng nói gì với nó về chuyện này.

BỐ: - Điều đó thì không được... Bố sẽ ở đây... để ngày ngày bên con... Và bố cũng sẽ chết ở đây để cả khi ấy nữa, bố cũng không xa con.

LUÂN: - Con xin bố... Con van bố... Còn em con nữa.

BỐ: - Em Mai cũng vậy. Dù cô quả... nó cũng phải sống ở đây... Cả nhà không ai được bỏ con một mình trong hoạn nạn.

LUÂN: - Đừng... Con xin bố...

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Cụ Nguyễn Trọng Mật... Cụ đã hết giờ gặp con.

BỐ: - Tôi xin các ông... Tôi van các ông... Đây là lần đầu tiên tôi được lên thăm con...

TIẾNG NGƯỜI CAI NGỤC: - Cũng có thể để cho cụ nói chuyện thêm ít phút. Nhưng cơn bão đã đến rồi... Cụ thấy đấy...

LUÂN: - Bố phải trở về ngay thôi... đừng để em ở nhà một mình. Cơn bão này sẽ dữ dội lắm. Rồi lần sau bố lại lên, đừng lo...

BỐ: - Luân... *(Đưa cả chiếc làn)* - Các thứ bố sắm cho con đấy. Bố sẽ đi tìm thầy cãi, nhất định thế.

Cơn bão bắt đầu. Tiếng rú ở ngoài trời.

Luân từ biệt bố trở vào.

Cụ già ra đi trong cơn bão. Gió đẩy cụ lại vươn lên... khó khăn lắm mới nhích lên từng bước. Cơn bão dữ dội hơn. Ông lão ngã xoài trên mặt đất.

Hết cảnh.

CẢNH BỐN

Cơn bão rừng thật là khủng khiếp. Ngoài trời mưa quất điên loạn. Tiếng gió gào xé. Chốc chốc lại nghe những tảng đá rơi. Mai hốt hoảng lo lắng, miêng lấm nhảm. Trước mặt cô là những con bài tây. Vĩnh chạy vụt vào trong nhà.

VĨNH: - Đá đang lao xuống đây.

MAI: - Khiếp quá!... Gió vẫn chưa dịu đi được chút nào. Người ta bảo nó còn chuyển đủ bốn hướng kia. *(Lại ngồi quỳ hai đầu gối, xoa những con bài ra lấm nhảm)* - Lần nào con Tây cũng bị kẹt như thế này. Không khéo bố em gặp nguy hiểm.

VĨNH: - Thế nào?... Lần nào con Tây cũng bị kẹt à? Đưa xem. *(Cầm lấy cổ bài)* - À... Vì Mai trải bài xuống rồi lại cầm lên như cũ.

MAI: *(Hồn nhiên)* - Nhỉ.

VĨNH: - Còn con Tây ấy... Bão có rơi trúng xuống đâu, cũng nhất định bỏ về thôi. *(Xoa bài đặt hai hàng rồi rút con Tây, vật xuống đất)*.

MAI: - Ôi anh bói giỏi quá nhỉ!

VĨNH: - Hãy chờ xem con Tây có về không đã chứ.

MAI: - Bây giờ em tin, em rất tin... Em tin hoàn toàn vào dự đoán của anh... Vì ở anh có một cái gì đó thật là bí hiểm...

VĨNH: *(Vẫn theo dõi cơn bão)* - Thử nói xem.

MAI: - Vì sao anh làm bố em tin mà cho anh ở lại đây. Ít thấy khi nào bố em lại tỏ ra dễ dãi với một người lạ mặt đến như thế. Lúc anh mới bước vào, thoáng trông bố em đã đoán ra ngay là phạm nhân. Khi nhận thấy trời đã tối, định xin cho anh ở lại nhưng nhìn vào đôi mắt lạnh tanh của bố, em lại không dám hé răng.

VĨNH: - Vậy mà cứ tưởng hôm ấy tôi làm Mai sợ.

MAI: - Lúc đầu thôi.

VĨNH: - Nghe Mai kể, thì ngày xưa bộ đội hành quân qua nhà, ban đêm vẫn mắc võng ngủ đây.

MAI: - Đó là thời chiến tranh.

VĨNH: - Chẳng lẽ hòa bình, con người lại trở nên hung dữ hơn.

MAI: - Riêng về việc muốn tranh chiếm một cái gì cho riêng mình.
Anh Luân hôm nghe phong thanh sắp hòa bình, đánh xe ghé về thăm nhà.

VĨNH: - Sao?... Đúng là anh ấy có ghé về thăm nhà?

MAI: - Để báo cho mọi người biết tin sắp hòa bình... Anh biết không...
Đêm ấy nhà em thật là rộn rã... Nào bàn chuyện anh Luân sẽ cưới vợ như thế nào... nên chuyển nhà về đâu, trong Nam hay ngoài Bắc... Em sẽ vào đại học ở đâu. Chỉ tưởng tượng ra ngôi trường mới sẽ đến, em đã thấy chóng cả mặt... Trước đây những lần ghé qua thì cả nhà chỉ có việc lo cho anh ấy thôi, nào thức ăn đi đường, nụn rơm tránh bom bi, nào áo lót, vải bạt. Còn ngày hôm ấy ai cũng nhẩn... lấy cho bố thứ này, lo cho em thức kia. Giống như là anh ấy đến thăm đảo vàng trong chuyện cổ tích ấy.

VĨNH: - Từ hôm anh ấy đi và không trở về...

MAI: - Anh ấy chưa trở về... Mà bố em thì thành một người khó hiểu.
Ông ít khi bước chân ra khỏi nhà... Vậy mà tài thuyết phục của anh như thế nào lại được bố em cho ở lại.

VĨNH: - Ngoài chuyện được ở lại, tôi còn có cái gì đáng gọi là bí hiểm nữa?

MAI: - Điều lạ lùng hơn là chuyện anh hỏi xin vàng kia.

VĨNH: - A... vì tôi cần...

MAI: - Đành thế... Nhưng vì sao anh biết bố em có vàng mà xin chứ.

VĨNH: - Cũng đoán mò vậy thôi.

MAI: (*Lắc đầu*) - Nếu không có người đã mách cho, thì anh phải có tài thật là bí hiểm.

VĨNH: - Thì ông cụ đã chối là không có.

MAI: - Với em, bố còn giấu nữa kia. Nhưng chính từ hôm anh hỏi xin vàng, em thấy lạ, để ý... Bây giờ thì em chịu tài của anh rồi đấy.

VĨNH: - Thế tôi thử đoán chỗ cụ cất giấu xem nhá... (*Nửa đùa nửa*

thật như một tên phù thủy. Vĩnh đi vòng một lượt bỗng ôm lấy chân) - A... Vàng chỗ này, nó cắn chân tôi.

MAI: (*Cười khúc khích*) - Sai rồi...

VĨNH: - Đùa thôi. Tôi không nói đâu.

MAI: - Đừng hòng, anh không nói được.

VĨNH: - Mai viết cái chỗ chôn vàng vào tờ giấy nhỏ này, viết xong gấp kín hay vo tròn lại. Tôi sẽ nói đúng như là Mai viết.

MAI: - Anh không được xem.

VĨNH: - Tất nhiên. (*Mai viết xong đưa cho Vĩnh. Anh cầm lấy tờ giấy đưa ra trước mặt lẩm nhẩm khấn. Trong lúc này Vĩnh chuyển viên giấy của mình đưa cho Mai. Trong khi yêu cầu Mai tập trung thì Vĩnh đọc được, vờ hú hét rồi phán*) - Nó nằm ở phía Tây...

MAI: (*Đã có vẻ sợ hãi*) - Nhưng chỗ nào chứ?

VĨNH: - Dưới gốc cây vả ngoài bờ suối.

MAI: - Trời đất... Đúng là anh có thể đoán biết được mọi chuyện. (*Nhí nhảnh*) - Lúc nào anh phải dạy cho em đoán biết được những điều bí mật. Nếu em cũng làm được như thế thì không ai giấu nổi em.

VĨNH: (*Mắt vẫn không rời nhìn ra ngoài trời. Đột ngột hét to*) - Mai... cây đổ kia kia.

Tiếng một cây lớn đổ ngay sau nhà.

MAI: (*Chạy lại ôm chầm lấy Vĩnh*) - Sợ quá... Người ta bảo trong cơn giông, thần rừng, thần suối, cả ma quỷ nữa đều lũ lượt kéo nhau ra. Người ta bảo không phải bão từ trên trời xuống mà từ thung lũng lên phải không anh? Các thần linh, ma quỷ đi lang thang trên ngọn cây tìm người và muông thú. Mỗi khi trông thấy người là xô nhau đuổi theo, làm sạt lở những tảng đá, làm gãy cả những thân cây cổ thụ. Lúc này mọi nhà đều phải đóng cửa, tắt bếp. Nếu ai còn giữ lửa thì nhà có thể bốc cháy.

VĨNH: - Bếp nhà mình đã lạnh tanh từ bao giờ rồi. Em lẩm nhẩm gì thế?

MAI: - Xin với thần núi, thần suối. Em run quá... Vừa rồi lại nghe

một tảng đá lăn qua nhà ta rơi xuống vực. Tiếng đá rơi như lún cả người em xuống. Sao anh cứ đứng nhìn ra ngoài trời mãi thế?

VĨNH: - Để thăm chừng, để phòng cho em.

MAI: - Chẳng lẽ anh không biết sợ à?

VĨNH: - Còn gì đáng sợ hơn những ngày tôi đã sống qua... Nhiều lúc chết không phải là điều khủng khiếp nhất.

MAI: - Dẫn sao anh vẫn cứ nên cầu khẩn đi.

VĨNH: - Nhưng không phải là những vị thần hung ác...

MAI: - Anh mong được may mắn, hạnh phúc ấy à? Vậy thì anh đừng cầu xin lúc này. Người ta bảo trong giông tố chỉ có những vị thần hung bạo là ứng với sự cầu nguyện mà thôi.

VĨNH: - Em mới chính là vị thần mà tôi muốn cầu nguyện...

MAI: - Sao? Em mà là vị thần à... Anh lầm rồi.

VĨNH: - Hồi trước tôi cứ tưởng phải là người thật hung dữ như những vị thần mà em vừa kể mới làm cho người ta sợ hãi. Vậy mà khi đã sống giữa những người hung dữ nhất, thì chỉ còn có sự hiền dịu của em là làm cho tôi sợ hãi mà thôi.

MAI: - Anh sợ em ấy à... Buồn cười nhỉ.

VĨNH: - Hôm nay thì tôi có thể nói thật được rồi. Cái hôm đầu tôi xông đến nhà không phải chỉ để xin ăn đâu, mà chính là khua khoắng một cái gì làm lung vốn rồi tếch.

MAI: - Thế à?

VĨNH: - Đối với tôi, một ông khộm và một cô gái nhãi ở giữa quãng vắng này thì định lấy gì tôi không cần phải hỏi.

MAI: - Nhưng bố em đã cầm dao dọa anh phải không?

VĨNH: - Tôi sợ quái gì con dao chẻ củi ấy. Cái chính là đôi mắt của Mai kia.

MAI: (*Hồn nhiên*) - Em đã quắc mắt và nhìn anh trừng trừng phải không?

VĨNH: - Nếu thế tôi đã xách tai quẳng em ra cửa và lòi đi một mớ đồ đạc rồi.

MAI: - Vậy thì hôm ấy em đã làm thế nào để anh phải sợ chứ?

VĨNH: - Em vẫn cứ hiền khô như hôm nay... Thậm chí đôi mắt của em còn nấn nỉ cho tôi. Lúc ông cụ bằng lòng cho tôi ở lại, tôi nhìn thấy rất rõ Mai còn mừng hơn cả tôi nữa kia. Những ngày sống ở đây, tôi vẫn chưa chừa được tật xấu. Nhưng trước ông cụ, Mai vẫn thường nhận thay để che chở cho tôi.

MAI: - Không có đâu... Anh tưởng tượng ra đấy thôi.

VĨNH: - Tôi không dễ xúc động đâu. Những can phạm thường không dễ xúc động. Người ta thường hay giải thích sai lệch những việc làm tốt đẹp của người khác đối với mình, để giữ lấy bản tính hung ác. Tôi cũng đã từng nghĩ như thế về Mai đấy chứ... Nhưng rốt cuộc tôi vẫn không cưỡng nổi. Mỗi lúc định làm điều gì tội lỗi, tôi lại thấy phía sau gáy mình gai gai như có ánh mắt của Mai. Tôi cứ phải nghĩ mãi những điều Mai nói: Chữa lành một vết đau thì nhanh chóng; nhưng xóa mờ vết sẹo thì không chóng. Không phải không có lúc trong tôi cái vết sẹo ấy muốn đỏ lên để trở thành cái nhọt. May nhờ có Mai.

MAI: - Em sẽ ở bên anh mà. Em không muốn gì hơn là mọi người tin nhau và sống vui vẻ.

VĨNH: - Vậy mà tôi lại bắt đầu lo lắng cho Mai đấy. Mai tin người quá...

MAI: - Thế à... Nhưng ở đây có ai đâu ngoài anh và bố em ra.

VĨNH: - Ngay với hai người ấy cũng đừng nên tin.

MAI: - Không... Bố em có nhiều điều không tin em đấy. Nhưng em thì ngược lại, bao giờ em cũng hoàn toàn tin ở bố. Nói thật mọi điều với bố, em thấy nhẹ nhõm.

VĨNH: - Nhưng đừng quên rằng thật thà luôn luôn là chỗ nấp cho những kẻ tàn ác lợi dụng.

MAI: - Nếu điều đó là để nói về bố em thì em không bằng lòng. Có thể nói rằng ít có người bố nào thương con hơn bố em. Mẹ em mất đi, ông đứng lại một mình. Anh Luân đi đánh Mỹ. Cái gì ngăn cấm ông không đi thêm bước nữa. Kể cả chúng em cũng không cản ngăn, thậm chí giục giã, bố em vẫn một mực lắc đầu. Đến tuổi nghỉ hưu, ai cũng khuyên cụ về xuôi tránh đỡ bom đạn. Nhưng

nhất định cụ ở lại lập một quán nước bên đường... Điều đó chỉ có em biết thôi. Anh trai em lái xe, thảng thảng vẫn đôi lần vượt xe qua cái trọng điểm ác liệt này. Những ngày hạnh phúc ấy giờ nhớ lại, em còn thấy rộn rã cả người. Cả tuần bố em nhon bòn, có thức ăn ngon vật lạ thì dành dụm. Anh chưa tưởng tượng những đêm anh trai em ghé xe về thăm nhà. Nghe một tiếng gõ nhỏ ngoài liếp cửa là tất cả vùng dậy, thưa lác cả tiếng. Đền đuốc không dám đỏ, nhưng cả nhà quây quần quanh anh ấy, chuyện trò cười nói cho tới sáng.

VĨNH: (*Lặng lẽ*) - Mai kể mà tôi thấy ồm cả người. Thế là lại có cả những giây phút hạnh phúc không cần phải có nhiều tiền bạc. Giá tôi cũng được sống những giờ phút hạnh phúc như vậy. (*Một lát*) - ... Có lẽ tôi phải đi khỏi đây thôi Mai ạ.

MAI: (*Ngạc nhiên*) - Tại sao? Tại sao anh nghĩ ra những chuyện điên rồ ấy.

VĨNH: - Do nhiều lẽ... Nhưng việc đầu tiên tôi nhận ra là hạnh phúc không thể đi xin mà có.

MAI: - Nói thật đi... hay mọi người trong nhà có điều gì cứ xử không phải với anh?

VĨNH: - Mọi người đều tốt, thậm chí quá tốt. Giá như tôi cứ bị mắng mỏ, quát tháo sai việc này việc kia, có khi tôi còn thấy dễ chịu. Trước đây tôi cứ tưởng ai có miếng thịt to hơn, thì hạnh phúc người ấy lớn hơn.

MAI: - Nhưng chẳng lẽ chỉ có thế mà anh phải ra đi ư? Nếu cần thì từ ngày mai anh sẽ tìm lấy một công việc gì mà mình thích.

VĨNH: (*Nhìn Mai và yên lặng buồn rầu*).

MAI: - Thôi... Em không hỏi thăm nữa đâu.

VĨNH: - Xóa mờ đi một vết sẹo không đơn giản, thật thế... Mà Mai thì lại đã nói thật với tôi nhiều quá... Tôi đương túng thiếu, rất cần tiền... Cần lắm. Ấy vậy mà Mai lại thú nhận là nhà mình có vàng bạc, thậm chí cả nơi cất giấu.

MAI: - Anh biết đấy chứ. Anh là người có thể đoán biết được mọi việc.

VĨNH: - Tôi đánh lừa cho Mai nói lên sự thật đấy thôi.

MAI: - Mai vẫn tin anh... hoàn toàn tin anh.

VĨNH: - Khốn khổ là chính tôi thì lại không đủ sức tin mình... Cái vết sẹo ấy rất có thể nó lại tẩy đỏ lên chứ. Như thế thì thật tội lỗi.

MAI: - Không... em không muốn nghe anh làm nhảm nữa đâu... Chúng ta cùng yên lặng đi một chút... Mưa to quá... Con suối đằng sau nhà nước dâng lên cao thế kia. Em cảm giác nó có thể ngập bằng cả chỗ chúng ta đang đứng. (*Nhìn Vĩnh*) - Kìa sao anh cứ nhìn em lâu thế?

VĨNH: (*Đứng dậy rồi bỗng như tìm lại*) - Xin lỗi... (*Lấy thuốc ra hút vội vã. Sân khấu mờ mịt trong khói thuốc*).

MAI: - Hay có lẽ do em bị ảo ảnh là có người đang nhìn mình.

VĨNH: - Không là ảo ảnh, mà đó là lý do chính khiến tôi sẽ đi khỏi nơi này. Chính tôi tự bảo là không được nhìn, nhưng rồi lại không làm được.

MAI: (*Hoảng hốt*) - Đừng... Đừng bắt em phải khó xử với anh trong những ngày chúng ta cùng chung sống ở đây.

VĨNH: - Tôi không chờ đợi ở em một sự đáp lại nào tốt đẹp hơn. Nếu lúc này có cô gái nào ưng thuận, thì tôi cũng không thể nhận lấy tình cảm ấy bằng hai bàn tay trắng được... bằng cửa đi xin...

MAI: - Anh đừng giận và đừng hiểu lầm ý em. Thật sự là em chưa nghĩ đến chuyện ấy. Còn đối với anh lúc nào em cũng quý trọng không khác gì anh Luân em.

VĨNH: - Đừng nói thêm gì... Mọi chuyện vừa rồi Mai hãy coi là không có nhé. Cái câu đại dột kia, Mai cũng coi như chưa nghe thấy bao giờ.

MAI: (*Vuốt ve*) - Thôi... anh nằm nghỉ đi... Thế là bão tan rồi đấy. Im ắng quá.

(*Có tiếng còi ô tô*)

MAI: - Ôi... sao lại có tiếng ô tô. Đã lâu lắm không có xe đi ngang qua đường này... Biết đâu... chẳng phải là xe anh Luân ghé về thăm nhà.

VĨNH: - Đừng có hy vọng hão huyền.

MAI: - Tại sao anh Vĩnh lại nói như thế?

VĨNH: (*Lúng túng*) - Vì ngày hôm nay, nếu cầu phao đường I đứt đi vì cơn bão, thì còn nhiều chiếc xe dẫn thân lên con đường chiến lược bị bỏ quên này... Mai không có sức đón xe mà hy vọng đâu. Tốt hơn hết là hãy đi làm công việc của mình.

MAI: - Thôi được... Em sẽ đi nấu một thứ gì cho anh ăn. Hình như món thịt vịt anh ăn vẫn cảm thấy là chưa đã phải không?

VĨNH: - Tốt hơn hết là Mai hãy làm món gì mà cô thích.

MAI: - Anh đừng sợ tốn kém... Đàng nào thì đàn vịt ấy cũng phải thịt hết rồi mới về xuôi được mà. Chuyển chỗ ở ta có thể mang theo gà... Nhưng lại kiêng không mang theo vịt.

VĨNH: - Vậy thì tùy... có thể giết sạch chúng đi, giết cả gà cả lợn. Nhưng không để cho tôi...

MAI: - Tại sao... Anh lại giận dữ, nổi nóng lên với em thế nhỉ?

VĨNH: - Vì tôi muốn mọi người chỉ coi tôi như cái thùng đựng thức ăn... Một con vật ngu đần cần được vỗ béo.

MAI: - Đừng nghĩ oan cho em đấy. Anh chẳng thường bảo rằng anh chỉ mơ ước được ăn ngon, chẳng phải làm gì và suy nghĩ gì.

VĨNH: - Thì tôi đang nguyện rửa chính tôi đấy chú. Miễn là mọi người để cho tôi yên. (*Anh ta nằm xuống một tấm phản, hai tay ôm đầu, quay mặt vào phía vách như không muốn trông gì, không muốn nghe gì*)

Mai nhìn anh với một vẻ vừa thương vừa sợ sệt... Thấy Vĩnh nằm lạnh, Mai ôm ra chiếc chăn và gối định đắp cho anh song lại ngập ngừng e ngại. Cô để bên cạnh Vĩnh rồi đi ra.

Chờ cho Mai đi khuất... anh ta vùng dậy, nhanh nhẹn, hung tợn như một tên đạo tặc. Anh ta lấy gối ôm vào ấm giở nước đặt vào, tung chăn đắp lên làm giống như đang có người nằm. Anh ta cầm đuốc đi ra phía gốc cây nơi Mai chỉ bố cô chôn vàng. Một lát sau trở lại. Vỡ vệt tay nải đồ đoàn của mình định đi ra nhanh, thì thấy Mai từ dưới nhà cầm lên một củ sắn lùi còn nóng. Mai luôn phải

chuyển từ tay này sang tay kia. Vĩnh vội nấp vào một góc nhà. Không thấy Vĩnh. Mai gọi.

MAI: - Anh Vĩnh... Anh Vĩnh ơi... Anh Vĩnh... *(Mai gọi rất dịu dàng. Không thấy Vĩnh thưa, tưởng anh giận, cô đặt cả củ sắn lên đĩa cho anh rồi đi xuống.)*

VĨNH: *(Bình tĩnh từ trong góc nhà bước ra) - Tạm biệt em. (Ra khuất). Cánh cửa lớn được đẩy ra, một người con trai lạ, máy ảnh khoác ở ngực, tay diu ông cụ đã mệt rũ. Người con trai đằng hắng gọi: “Đâu cả rồi”. Nghe tiếng gọi Mai chạy lên. Trông thấy cảnh tượng ấy Mai càng hoảng sợ.*

MAI: - Anh là ai?

KHÁCH: - Hãy đỡ lấy ông già đã.

MAI: - Trời đất ơi... bố... Bố tôi làm sao?

KHÁCH: - Bị cảm lạnh. Nếu hôm nay không gặp xe tôi đi trên đường thì cô đã mổ côi rồi.

MAI: *(Xoa dầu cho bố, than vãn) -* Bố đi thăm ai mà khốn khổ như thế này... Anh Vĩnh, anh Vĩnh ơi! Dậy đi thôi, bố em về đang bị cảm.

KHÁCH: - Việc đầu tiên là thay áo quần, rồi lấy chăn ủ ấm cho ông già đã.

MAI: - Bố... Bố vẫn tỉnh đấy chứ?

BỐ: - Gọi thằng Vĩnh diu bố vào trong nhà... và lấy cho bố chiếc áo ấm.

MAI: *(Lúng túng) -* Con diu bố cũng được mà.

BỐ: - Gọi thằng Vĩnh.

KHÁCH: - A thế là nhà còn có cả cậu con trai nữa hả? Anh ta là con cụ... hay là... Ngày dậy... cậu cả... *(Kéo chăn ra thì không có người. Khách giật mình) -* Có ai đâu!

MAI: *(Sợ hãi) -* Trời đất ơi! Anh Vĩnh, anh ấy bỏ đi từ lúc nào.

BỐ: *(Bật dậy một cách bất ngờ) -* Thế nào?

MAI: - Anh ấy mang theo cả đồ đoàn của anh ấy.

BỐ: *(Chạy vườn ra ngoài. Khi trở vào, sắc mặt ông không còn hột máu) -* Mai! Nó có biết gì về số của cái bố chôn ở gốc cây bên suối không?

MAI: - Thừa bố... có... Con trót lỗ...

BỐ: - Thế là tao hiểu rồi... Sau khi nó biết được nơi nhà mình giấu của nả thì nó trốn đi là phải lắm.

MAI: (*Run rẩy*) - Anh ấy vừa bỏ đi thôi.

KHÁCH: - Hay là rượt theo, sẵn xe đây.

BỐ: - Không dễ thế đâu, nó là một thằng tù.

KHÁCH: - Xuống đến ngã tư đường cách đây vài chục cây thôi là có trạm công an. Trạm ấy chủ yếu là người ta ngăn tù trốn.

BỐ: - Anh để mặc chúng tôi... không phải báo cho ai cả.

MAI: - Lỗi tại con.

BỐ: - Bố phải trói con lại, đành phải thế thôi. (*Trói con vào cột*) - Bố sẽ đào lên, xem lại. Nếu không còn nữa, mất hết thì bố con mới nói chuyện được với nhau. (*Cầm lấy chiếc thuổng*) - Thôi chết rồi, chiếc thuổng nó đào hầy còn dính đầy đất.

KHÁCH: (*Nhìn theo ông lão*) - Có ai ngờ một căn nhà rách thế này mà lại có cửa chìm của nỏ. (*Quay lại nhìn cô gái*) - Thật là một bông hoa. Tội nghiệp, cứ xem cái cách xót của như thế, lão già sẽ không tha cô đâu. (*Lắc đầu*) - ... Mà tại sao một thằng tù mà lại công nó về nhà nuôi. Không phải nuôi ong tay áo mà là gửi con cho hùm cho beo. Cũng may mà thằng tù nó còn để cho cô yên đấy. Tội cời trói cho cô nhé...

MAI: - Không... Tội đáng bị bố tôi trừng phạt như thế.

KHÁCH: - Ghê chưa! Rõ ràng đây không phải là những người tầm thường. Thôi, tôi cũng đến rút thôi. Toàn những chuyện bí hiểm. Lỡ xảy ra những sự đâm chém rồi chết oan có ngày. (*Với cô gái*) - Tôi muốn giúp... nhưng cô từ chối...

MAI: - Tôi rất biết ơn... Nhưng anh không giúp được tôi đâu. Tôi hiểu bố tôi hơn ai hết.

KHÁCH: - Vậy thì xin tạm biệt nhé... Cô thông cảm. (*Khách định ra thì ông cụ vào*) - Ông già đã vào đấy...

BỐ: (*Tay cầm một gói bọc vải, chìa ra trước mặt mọi người*) - Hầy còn

nguyên. (*Giơ ra đôi khuyên vàng*) - Hắn ta đã động thuồng vào rồi đấy. Nhưng số tôi chưa mất của.

KHÁCH: (*Ngó sát vào*) - Có mỗi một đôi khuyên vàng.

BỐ: - Vậy mà nó lấy mất đi... tôi lại chẳng tay trắng à?

KHÁCH: - Cụ làm tôi hết hồn. Nói thật với cụ, tôi đương định đánh bài chuẩn. Cô gái ngoan ngoãn xinh tươi như thế kia, mà cụ nỡ trói con. Tôi tưởng cụ phải có đến hàng cân vàng cũng không dám làm như thế. Cụ không chạy ra mà cởi trói cho con cụ đi à.

BỐ: - Tôi quên mất... Tôi lú lẫn cả rồi... (*Cụ vội vàng đến cắt dây cho con. Cô gái như tàu chuối héo, ngã đổ xuống sàn*).

KHÁCH: - Cụ thấy chưa... Tức giận quá mà xỉu đi đấy.

BỐ: - Trời đất ơi! Mai... Mai...

MAI: (*Lặng lẽ đi vào nhà trong*).

BỐ: - Anh khuyên nhủ em giúp tôi... Con bé có máu liều.

KHÁCH: (*Nhìn theo lắc đầu*) - Người thì mảnh mai như cái lạt, mà chẳng ai xoay chuyển được. Sức khỏe của cụ bây giờ thế nào?

BỐ: - Tôi đã tưởng không đứng dậy được. Phúc đức còn dày mới gặp được anh.

KHÁCH: - Tôi không thích nói đến chuyện ân huệ. Cuộc đời là một sự vay trả. Nhưng cụ đến nhà giam thăm ai mà vội vã đi trong cơn bão thế?

BỐ: - Nói anh biết để bụng... Nó là thằng con trai tôi.

KHÁCH: - Con trai cụ.

BỐ: - Không chỉ là con trai mà là cả một phần đời của tôi. Tưởng nó đã bỏ tôi từ lúc ba tuổi kia đấy. Hồi ấy bố con dắt nhau đi tản cư, ra đến cửa sông lớn, nước xoáy đò bị đắm. Thằng bé sợ ghì chặt cổ bố tưởng đến tức thở... Những người trai tráng bơi sau thì đều đuối sức chết chìm mất cả.

KHÁCH: - Còn cụ thì bơi được vào bờ.

BỐ: - Tay bám được vào đất thì tôi ngất xỉu đi.

KHÁCH: - Chuyện thật lý lạ.

BỐ: - Ví thử không có thằng bé bám trên cổ, chắc gì tôi đã có đủ nghị lực.

KHÁCH: - Anh ta phạm tội gì? Tôi hỏi cụ thể vì tôi có quen một người trạng sư. Ông ta vừa cãi cho một vụ bây giờ thành nổi tiếng: can phạm đã nhận là mình giết người. Vậy mà ông ấy cãi tòa phải xử trắng án.

BỐ: - Tài... tài thật... Đến tận đâu thì mới tìm được ông ta?

KHÁCH: - Sau vụ ấy người cậy nhờ rất ghê. Có người tận trong miền Nam, nghe tiếng mang hàng cây vàng đến nhờ vả. Nhưng những vụ không bênh vực được thì không bao giờ ông ấy nhận. Mà ông ấy đã nhận thì cầm chắc là thoát.

BỐ: - Anh giúp tôi chứ?

KHÁCH: - Tại sao lại không cứu anh ta. Luật pháp cho phép như thế kia mà.

BỐ: - Cháu là một lái xe trong chiến tranh, rất dũng cảm. Hai mươi lăm tuổi, đã là đội trưởng một đội xe. Nhưng chẳng may qua một trọng điểm ác liệt xe bị sa xuống vực... Người ta kết cho cháu vào tội hủy khí tài đi để mà đào nhiệm.

KHÁCH: - Anh ta bị kết án bao năm?

BỐ: - Chưa xử chính thức, nhưng nghe đâu họ sang trọng án.

KHÁCH: - Sao lại quá mức như thế? Cứ cho là anh ta do sợ hãi buộc lòng phải lao xe xuống vực đi chẳng nữa thì cũng không thể buộc anh ta một cách quá đáng được.

BỐ: - Trường hợp này người trạng sư ấy có thể cứu được cháu?

KHÁCH: - Chưa gặp, nhưng tôi chắc anh ta không từ chối...

BỐ: - Thế thì phúc đức quá... Anh cứ nhờ giúp cho. Còn sự phí tổn...

KHÁCH: - Cụ nghĩ đến chuyện ấy thì giúp cụ tôi cũng đâm mang tiếng.

BỐ: - Lẽ thường là thế... biết là thế nào... Nhưng thôi... thế là tôi như người sắp chết đuối... Tôi lại vớ được cọc rồi. Anh đi đâu bây giờ?

KHÁCH: - Ngoài bờ suối có một giò phong lan. Tôi định lấy một kiểu ảnh. Nhưng bao giờ nắng mới lên?

BỐ: - Hay anh thích tôi dẫn cả cảnh xuống cho.

KHÁCH: - Không nên... tôi chỉ tiếc giá có người mà chụp thì giò hoa sẽ đẹp lên rất nhiều. Người vẫn là hồn của vạn vật.

BỐ: - Em Mai... Anh thấy liệu có được?

KHÁCH: - Tôi chưa dám hỏi. Hơn nữa, cô ấy cũng đang u sầu, chắc gì.

BỐ: - Để tôi bảo... Ở nhà con cái là tôi bảo phải được... Anh cứ ra trước bờ suối đi, em nó sẽ ra ngay...

KHÁCH: (*Thấy Mai đi ra*) - Cô ấy đang đi ra kia. Nhưng tôi ít hy vọng lắm. (*Đi vào*).

Mai đi ngang qua.

BỐ: - Mai... (*Mai dừng lại một chút rồi đi*) - Mai! Bố gọi mà con vẫn yên lặng... Không có lẽ con lại khinh nhờn đến thế?

MAI: - Bố đã đi quá hạn mức của người cha rồi. Nếu như cái số tư trang ấy bị mất...

BỐ: - Thì giờ đây con đã không còn bố nữa rồi.

MAI: - Trời đất... chỉ vài chỉ vàng ấy sao?

BỐ: - Đâu phải vài chỉ vàng... mà là cuộc đời của anh mày đấy.

MAI: (*Hoảng hốt*) - Bố nói sao?

BỐ: - Anh Luân mày đang bị tù tội con ạ. Ngày hôm nay chính là bố đi thăm nó.

MAI: - Trời... tại sao lại như thế. Chẳng lẽ anh ấy cũng lại là một kẻ đốn mạt... Một tên giết người như những kẻ tù tội khác hay sao?

BỐ: - Anh con vẫn còn là một người lương thiện... tốt bụng.

MAI: - Vậy thì sao chúng ta lại bỏ rơi anh ấy trong hoạn nạn... để mặc anh ấy chịu cảnh oan ức như thế...

BỐ: - Nhưng không phải cứ ra giữa trời mà hét thì anh trai con sẽ được giải oan đâu.

MAI: - Bố nói đi... con có thể làm gì?... Có thể làm gì để cứu anh ấy?

BỐ: - Ai rồi cũng phải có phần của mình thôi. Không ai có quyền bỏ rơi nó. Bố đang chạy trạng sư. Dù có thể phải bán xới hết cả gia sản... dù có phải lên tỉnh xuống huyện cầu cạnh thì bố cũng làm...

MAI: - Con đã hiểu. Cả đời bố hết lòng vì chúng con.

BỐ: - Còn con, phải buộc chặt lấy cái anh chàng nhiếp ảnh ấy. Nếu anh ta có muốn chụp ảnh mình thì con cũng đừng kiêu kì bắt bực con ạ.

MAI: (*Ngơ ngác*) - Lúc tai họa đang rơi xuống đầu anh Luân con, bố lại cho con cái quyền lảng lơ, tươi cười nhí nhảnh mà đùa vui được sao?

BỐ: - Vì như thế có lợi cho anh con hơn là con đóng một vè mặt u ám.

MAI: - Anh ta là trạng sư mà bố muốn tìm kiếm hả?

BỐ: - Anh ấy có thể đưa người trạng sư tiếng tăm nhất đến cứu anh con.

MAI: - Con có thể làm gì được?... Mà tại sao bố lại có ý nghĩ quái gở ấy?

BỐ: - Bố chưa khuyên con phải làm một điều chi vô đạo. Nhưng nếu phải làm thì chúng ta từ chối đứng nhìn anh con chịu một cái án chung thân oan uổng chứ gì?... Con đã chẳng hỏi bố rằng, con có thể làm được gì cho anh con đó sao?

MAI: - Trời... (*Ôm mặt như tự thấy xấu hổ vì mình*).

Hết cảnh.

CẢNH NĂM

Cảnh bờ suối. Một cành cây lá từ trên trần sân khấu rủ xuống. Những giò phong lan đuôi cáo, phi điệp đã nở. Trên bờ suối, đôi ba tảng đá lớn.

KHÁCH: - Thôi, Mai ơi. Những chùm phong lan ấy thì tuyệt trần rồi...
Nhưng đừng nghĩ rằng tôi quý phong lan hơn cả đâu...

MAI: - Đừng lo... em leo cây như thế đã quen rồi...

KHÁCH: - Hơn nữa tôi vừa chợt nghĩ, không nên gỡ những chùm hoa đẹp như thế ra khỏi cành của nó.

MAI: - Nó là cây tầm gửi, muốn lấy thì phải cưa cả cành.

KHÁCH: - Thôi được... tôi có cách mang nó về mà không phải cưa cắt gì cả...

MAI: - Anh có thể làm được như thế?

KHÁCH: - Hãy xem đây. (*Nâng máy ảnh lên chụp*) - Một cành phong lan hiện lên rục rỡ.

MAI: - Trời đất ơi... Sao lại có thể đẹp đến như thế.

KHÁCH: - Tôi sẽ tặng Mai một chiếc làm kỷ niệm nhé. Và đây, tôi cho cô xem những tấm ảnh tôi chụp này. (*Đưa ra một số tấm ảnh màu chụp các cô gái đủ các kiểu*).

Mai xem tiếp. Cô quay đi vì ngượng

KHÁCH: - Chắc là Mai lạ lùng khi thấy có ảnh con gái khóa thân phải không?

MAI: - Ngượng lắm.

KHÁCH: - Nhưng đẹp chứ? (*Mai gật đầu*) - Ngày xưa có một họa sĩ nổi tiếng. Ông bị tòa án tôn giáo kết án khi vẽ phụ nữ khóa thân. Ông đã trả lời rằng: “Thân thể cân đối là của quý giá mà thượng đế ban cho con người. Còn dâm ô là thói tục của những kẻ khốn nạn”.

MAI: - Nhưng... Ở đâu mà anh lại toàn chọn được những con người đẹp đến thế?

KHÁCH: (*Nhìn Mai hết sức chăm chú*) - Nhưng trong số những người tôi chụp ảnh cho họ chưa có một cô nào có được nét xinh tươi như Mai đâu.

MAI: - Em không tin.

KHÁCH: - Tôi cũng đoán là Mai không tin. Cô hãy cứ giữ lấy ý nghĩ ấy. Đúng thế, đừng vội tin vào lời nói.

MAI: - Thế nào... anh cũng có ý định chụp ảnh cho em à?

KHÁCH: - Nhưng chưa chụp ngay được đâu.

MAI: - Anh chẳng vừa chụp chùm hoa phong lan đấy thôi.

KHÁCH: - Nhưng cô Mai thì đâu chỉ là phong lan. Gặp một bông hoa đẹp, muốn chụp cũng còn phải chờ ánh sáng, phải tìm được góc độ thích hợp, nữa là với con người. Tôi chưa hiểu được gì về cô Mai cả.

MAI: - Vậy bao giờ thì anh có thể chụp?

KHÁCH: - Khi nào tôi thực sự hiểu. Hơn nữa khi một bức chân dung lột tả được chiều sâu thì tự nó không thể giấu ai được. Nói thế chắc cô khó hiểu nhưng tôi chứng minh cho Mai xem đây. (*Giơ máy ảnh lên*)

MAI: - Hãy khoan, em chưa sẵn sàng đâu.

KHÁCH: - Không cần, đừng mất tự nhiên. (*Chụp*)

(*Tấm ảnh màu được hiện lên trên màn ảnh*)

MAI: (*Ngơ ngác*) - Em đây à?

KHÁCH: - Không giống cô Mai phải không?

MAI: - Em mà lại có thể đẹp như thế này được ư?

KHÁCH: - Bức chân dung chưa lột tả hết đâu... Tuy nhiên Mai có nhìn thấy vẻ u sầu, gượng gạo nằm ẩn ở bên trong bức ảnh không?

MAI: - Em sẽ tươi lên mà... Miễn là bao giờ bấm máy anh bảo cho em biết. Thậm chí nếu cần phải chụp như những cô khóa thân này, em cũng... (*Cởi áo ra*)

KHÁCH: (*Cầm bức ảnh vừa chụp xé đi*).

MAI: - Trời... Sao anh làm thế?

KHÁCH: - Xin lỗi, tôi quên chưa giải thích. Những bức ảnh không đạt được ý của mình thì tôi hủy đi... Hơn nữa tôi cũng chẳng nói rằng tôi chỉ chụp thử thôi mà.

MAI: (*Rũ xuống buồn rầu*).

KHÁCH: - Tôi biết Mai làm điều này vì một sự bắt buộc. Mặc dù Mai sẽ trả lời tôi rằng không phải như thế.

MAI: (*Khóc*) - Anh nói đúng. Làm sao em có thể vui lên được... Anh trai em đang bị bắt giữ mà ...

KHÁCH: - Bây giờ Mai muốn biết điều đó à?

MAI: - Ở nhà này mọi việc em đều bị bung bít. Em chỉ được nghe sự thật khi mọi người cần đến em.

KHÁCH: - Vì sao Mai phải làm một việc kiên cường như thế?

MAI: - Anh không được hỏi em thêm nữa... Em thương anh trai của em. Thậm chí nếu như sự tù tội kia em có thể làm thay được.

KHÁCH: - Tôi hiểu... Tôi xin hứa với Mai rằng tôi sẵn sàng làm tất cả những gì có thể làm, vì lẽ phải. Đương nhiên là như thế... Nhưng cũng còn vì lòng thương anh của Mai.

MAI: - Sao? Anh không chụp ảnh hay sao mà xếp lại thế?

KHÁCH: - Không! Chưa bao giờ tôi thấy công việc của mình bị sỉ nhục như vậy.

MAI: - Anh... Tha lỗi cho em. Chính là em đã xúc phạm anh...

KHÁCH: - Tôi không nhìn thấy một vết vằn đục nào trong em. Thậm chí tôi trân trọng đến sợ hãi... Em đã dám làm tất cả cho người thân của mình. Người đáng hổ thẹn chính là tôi... Chắc tôi đã làm gì để người ta hiểu tôi là một kẻ lợi dụng.

MAI: - Anh đừng nghĩ thế...

KHÁCH: - Hay ít ra tôi cũng có vẻ như một tên lợi dụng.

MAI: - Cũng có lúc em nghĩ vậy, nhưng bây giờ thì không... Hoàn toàn không. Nếu em tha thiết xin anh một tấm ảnh kỷ niệm thì sao?

KHÁCH: - Buộc lòng tôi phải từ chối... Không phải vì tôi không muốn tặng em.

MAI: - Hay vì em không đáng chụp... Anh nói thật đi.

KHÁCH: - Thôi được... tôi đành phải chiều Mai.

Mai đứng dậy, tươi vui hẳn lên. Cô chạy quanh, nhí nhảnh như con chim khuyen buổi sáng. Sự tươi tắn đã lôi cuốn khách. Anh cầm máy ảnh đuổi theo Mai như một đôi tình nhân. Mai chạy vòng, ló đầu sau thân cây. Khách đã ghi lại được vẻ mặt tươi vui ấy trên tấm ảnh. Mai đứng ngắm. Cô thực sự sung sướng...

KHÁCH: - Em có ưng ý không...? Nếu chưa tôi sẽ xé đi...

MAI: (*Vội giữ lại*) - Em sẽ chẳng tha thứ đâu, nếu anh làm như lần trước. Anh phải dành tấm ảnh này tặng cho em... cho riêng em thôi.

KHÁCH: (*Đưa tấm ảnh*)

MAI: - Anh không ghi gì vào đây?

KHÁCH: - Biết ghi gì nào?

MAI: - Chẳng lẽ lại như thế?

KHÁCH: (*Lắm bảm*) - Kính tặng chị Mai.

MAI: (*Khúc khích cười*) - Chỉ cần thêm chữ “hương hồn” nữa... là có thể đặt lên trán vòng hoa.

KHÁCH: - Hay là... Kỷ niệm trong cơn bão...

MAI: - Khó hiểu và trừu tượng quá.

KHÁCH: - Hay là tặng “Em Mai xinh tươi...”

MAI: - Rõ ràng anh vẫn chỉ có ý đùa giỡn...

KHÁCH: - Xin lỗi... Đùa vui thôi Mai ạ, hoàn toàn không có ý giễu cợt. Vả lại cũng là để giấu diếm một sự bối rối.

MAI: - Anh ấy à...?

KHÁCH: - Nếu Mai cho phép, tôi sẽ ghi rất thành thật ý nghĩ của mình về Mai.

MAI: - Miễn là anh đừng dối em...

KHÁCH: (*Ghi xong, đưa*) - Lúc khác em hãy đọc nhé.

MAI: *(Cầm lấy tấm ảnh áp vào ngực mình. Cô sung sướng đến quay cuồng)* - Thế còn anh... anh không có một tấm ảnh nào của em ư?

KHÁCH: - Như em thấy đấy... tôi đã đưa cho em tất cả.

MAI: - Anh hãy chụp để dành riêng cho anh đi.

KHÁCH: *(Ngắm nhìn say đắm)* - Chụp em như thế nào đây...

MAI: - Đợi em... Mà tốt hơn hết là anh nhắm mắt lại. Chỉ khi nào em gọi anh mới mở mắt ra để chụp ảnh thôi.

KHÁCH: - Tôi đã ngủ say rồi. Tôi đang nằm mê đây.

(Mai chạy vào trong sân khấu, một lát sau tiếng gọi to từ trong)

MAI: - Anh chuẩn bị chụp ảnh đi...

Mai băng qua suối với một thân hình trắng ngần. Té nước trêu lại khách và cười như nắc nẻ. Mai chạy vào sân khấu, tiếng cười của cô vẫn không ngớt. Khách cầm máy ảnh chụp theo. Những tấm hình lộ ra vẻ đẹp của thân thể cô gái mới lớn, cân đối đến tuyệt diệu.

Tiếng còi ô tô và tiếng hú từ ngoài đường. Khách chững lại lo lắng.

MAI: *(Từ phía trong)* - Sao anh dừng lại thế...? Anh chụp ảnh cho em nữa đi... Kìa!... Sao anh lại đi như thế?

KHÁCH: - Mai ạ... Đường đã thông mất rồi.

MAI: - Anh nói sao?

KHÁCH: - Cây đổ xuống chắn ngang đường, người ta đã dọn xong cả rồi.

MAI: *(Lo lắng)* - Thế là xe lại phải đi ngay?

KHÁCH: - Tôi chỉ là người đi nhờ thôi. Anh lái xe hẳn là có người nhà làm trong trại giam nên mới đi qua đường này... Anh ta nóng ruột lắm.

(Tiếng còi ô tô, họ như cố nín lấy nhau)

KHÁCH: *(Về vội vã)* - Thôi nhé...

MAI: - Anh đi?

KHÁCH: - Biết làm thế nào...

MAI: - Anh sẽ trở lại chứ?

KHÁCH: - Rất muốn... Nhưng chưa tìm được lý do...

MAI: - Thế còn những điều anh ghi tặng em trong bức ảnh?

KHÁCH: - Đấy mới chỉ là tấm lòng riêng tôi thôi... Mà tình yêu thì không phải của một người.

MAI: (*Rút tấm hình ra xem. Rồi quay lại gục đầu vào ngực khách*) - Anh nói những điều thành thực đấy chứ?

KHÁCH: - Hơn cả sự thành thực. (*Ôm ghì Mai vào lòng*) - Anh muốn rằng đấy là câu hỏi đầu tiên và cũng là câu cuối cùng về lòng thành thực.

MAI: - Đừng bắt em chờ đợi lâu ở nơi vắng vẻ này.

Tiếng còi ô tô giăng họ ra. Khách chạy ra nửa chừng lại lao vào ôm lấy Mai. Ông bố ra, thấy cảnh ấy tránh vào sau gốc cây.

KHÁCH: - Nhất định là anh trở lại... Đừng nghĩ ngợi nhiều em nhé.

MAI: (*Đi gần khuất, trở lại*) - Đừng bắt em phải chờ đợi lâu đấy. (*Vào*).

Khách đứng lại, vui buồn khó tả, định đi thì tiếng ông bố từ sau gốc cây.

BỐ: - Đợi đã...

KHÁCH: - Đường đã thông rồi... con xin phép cụ.

BỐ: - Tôi đã nói ô tô chờ anh. Ngồi xuống đây... Là đàn ông... ta nói chuyện với nhau.

KHÁCH: (*Nhìn ông cụ, vẻ dò hỏi*) - Vâng... cháu nghe đây.

BỐ: - Anh hiểu đấy... Cha mẹ nào cũng thương con... Song với tôi, con là tất cả, tôi sống vì chúng nó.

KHÁCH: - Cháu hiểu... cụ là một người cha thương con và nghiêm khắc.

BỐ: - Tôi sẵn sàng nhịn ăn, nhịn mặc vì chúng nó. Thậm chí tôi sẵn sàng chết vì con tôi.

KHÁCH: - Cháu vẫn chưa hiểu cụ nói gì?

BỐ: - Con Mai nhà tôi... nó như một mảnh gương trong ấy... Nó rất cả tin... Như anh biết đấy, khi bị dối lừa thì nó cũng có thể chết... Tôi thì chỉ còn nương tựa vào mình nó... Cho nên nhất định tôi sẽ không để cho ai dối lừa nó.

KHÁCH: - Hẳn là cụ không vừa lòng về chuyện cháu và Mai vừa rồi.
Cháu yêu Mai, rất thành thực.

BỐ: - Tôi là người cha biết thương con mà... Không lẽ tôi lại cản trở nó. (*Khách tỏ vẻ sung sướng*) - Nhưng tôi nói rằng anh nên xử sự cho đúng... Đáng lẽ điều này anh phải nói với tôi kia... Gia đình anh phải nói với tôi kia... Nhưng mà thương con ngon rau, anh hiểu không?

KHÁCH: - Cụ nghĩ được như thế cháu biết ơn vô cùng... Cụ yên tâm, cháu sẽ làm tất cả vì em Mai.

BỐ: - Tôi lo khi anh đi khỏi đây, tôi an ủi nó thế nào. Về chuyện anh Luân nó trong tù; rồi lại chuyện anh với nó vừa bén duyên lại xa nhau.

KHÁCH: - Việc của anh Luân, nếu đúng như anh ấy bị oan ức... thì cháu sẽ không từ một việc gì có thể làm mà lại bỏ qua.

BỐ: - Ngày hôm qua nếu anh nói câu này thì tôi không trách. Nhưng hôm nay thì thấy không được... Không phải nếu anh Luân bị oan mà là chính ta đã bị oan. Tôi, con Mai và anh phải có nghĩa vụ.

KHÁCH: - Cháu hiểu ý.

BỐ: - Tôi còn dành dụm được một ít tư trang của mẹ nó, cũng may mà không bị mất... Tôi giao nó lại cho anh.

KHÁCH: - Kia... Cháu không thể...

BỐ: - Tôi có biểu anh đâu, mà anh cầm lấy để lo việc cho tôi... cho con Mai... Nếu như anh cũng thấy như thế là phải, thì chính là cho cả anh nữa. Đừng sợ tốn kém. Nếu ngân ấy không đủ, thì tôi sẽ chạy thêm. Một việc tốn kém anh ạ... Nữa là trong việc này, thằng Luân nhà ta không phải là người không có lỗi.

KHÁCH: (*Rụt dè rồi cầm lấy*) - Cháu sẽ cố gắng hết sức mình.

(*Tiếng còi ô tô. Ông bố giao chiếc túi cho khách. Khách từ biệt ra đi...*)

BỐ: - Cả nhà chờ anh...

Hết cảnh.

CẢNH CUỐI

Đêm đã khuya. Mai ngồi trên giường gục đầu vào chiếc gối. Thoáng trông ta đã nhận thấy Mai đang sống trong tâm trạng chờ đợi. Một tiếng động cơ ô tô từ xa làm Mai chú ý. Rồi đột ngột một ánh đèn xe rọi sáng cả căn nhà. Mai chạy lao ra ngóng về phía xa.

BỐ: *(Ló đầu qua cửa sổ)* - Rồi con đến bị thân kinh mắt thôi.

MAI: - Chắc là anh ấy gặp khó khăn gì, chứ vô lý lại lỗ hện như vậy.

BỐ: - Cũng có thể anh ta gặp những chuyện bất trắc. Nhưng cứ cho rằng anh chàng tưởng mình đã nắm được cả chì lẫn chài rồi tếch, thì bố cũng đã có cách.

MAI: - Bố... Đã nhiều lần con xin bố đừng bắt con phải nghe những dự đoán khủng khiếp ấy...

BỐ: - Cái gì cũng phải tính đến khả năng xấu nhất để mà dự phòng.

MAI: - Mọi việc đã xảy ra rồi thì dự đoán có ích gì... Con chỉ ân hận là nếu hôm ấy con bảo anh ghi cho con địa chỉ, thì bây giờ cũng có thể biên thư hỏi thăm... Nhưng rồi việc ấy con cũng quên đi mất...

BỐ: - Con ngậy thơ và cả tin lắm. Nếu thực sự là một thằng đều... đã chắc gì anh ta đưa địa chỉ thật cho con.

MAI: - Trời đất! Bố không thể nghĩ tốt đẹp về anh ta được sao?

BỐ: - Nếu bố cũng tin người như con, thì chắc gì tao đã nuôi nấng chúng mày khôn lớn.

MAI: - Chính bố giao vàng cho anh ấy... Tại sao?

BỐ: - Vì tao có thể cầm chắc anh ta có muốn cũng không lừa dối được.

(Ngừng) - Nếu ngày mai anh ta không trở lại thì bố sẽ đến tận nơi nhắc anh ta nhớ, đừng lỗ hện.

MAI: *(Mừng rỡ)* - Bố có địa chỉ của anh ấy?

BỐ: - Chứ con tưởng, bố không biết gì về anh ta mà lại dám giao cả vàng, cả con gái của mình cho anh ấy?

MAI: - Nếu thế thì tốt... Con sẽ viết thư cho anh ấy ngay.

BỐ: - Không phải chuyển bằng bưu điện, mà bố sẽ cầm đến tận nơi cho. (*Đưa cho con gái địa chỉ*).

MAI: - Làm sao bố có được địa chỉ này?

BỐ: - Chắc chắn không phải do anh ta ghi cho. Làm như thế thì quả là một người ngố. Giấy tờ của anh ta để cả trong túi xách... Anh chàng thì còn giấu diếm, chỉ nói rằng quen với một trạng sư nổi tiếng thôi. Nhưng bố còn biết ông giám đốc trại cải tạo là bố anh ta nữa kia.

MAI: (*Ngơ ngác*) - Anh ấy còn mẹ thôi mà...

BỐ: - Nó đã hoàn toàn thật lòng đâu, còn sợ bố con mình nhờ vả. Tao còn đọc được cả bức thư, ông trưởng trại giam bảo con lên thăm... Vừa rồi là anh ta lên thăm bố đấy chứ.

MAI: - Lá thư, bố cũng lấy từ trong ba lô?

BỐ: - Bố là một kẻ tò mò chứ gì?... Giữa nơi vắng vẻ này để cho người nghỉ lại mà không biết họ là ai thì mới chính là việc làm tội lỗi.

MAI: - Con sợ bố lắm...

BỐ: - Tội lắm à?... Không...

MAI: - Chiếc túi mà bố cầm về cất đi là của anh lái xe...

BỐ: - Đâu... chính tay anh ta đưa cho bố...

MAI: - Đúng thế. Người lái xe đi chặt cây thông đường, đã trao chiếc túi lại cho anh ấy giữ.

BỐ: - Trời đất... sao con không nói với bố điều đó?

MAI: - Con không thể ngờ bố lại lục lọi túi của người khác, trong lúc họ không có mặt.

BỐ: - Nhưng vì sao bố làm như thế?

MAI: - Tại vì con của bố chứ gì...? (*Cười đau đớn*).

BỐ: - Thằng chó đẻ... Ngần này tuổi tao còn bị một thằng trẻ ranh lừa.

MAI: - Bố đừng nói quá...

BỐ: - Tao thua rồi...!

MAI: - Không... anh ấy không xấu đến thế.

BỐ: - Con căn cứ vào đâu?

MAI: - Vào niềm tin. Nhưng con chắc là anh ấy sẽ đến... Còn nếu anh ấy chưa đến thì hẳn là đã gặp một tai họa gì. Thôi bố về nghỉ đi.

BỐ: - Bố chưa chịu đâu... Nhất định bố sẽ đi lang thang và tìm bằng được nó.

MAI: - Cũng được... Nhưng bây giờ thì con quá mệt mỏi...

Mai ngã xuống giường. Ông bố đắp chăn cho con rồi đi ra. Cảnh hai người trước phút chia tay trên bờ suối lại hiện lên đầy đủ trong trí nhớ của Mai... Ở đâu đó, tiếng gọi Mai thì thào. Mai bàng hoàng trong cơn mê, ném chiếc gối chạy ra mở tung cửa thì trong một góc tối có người đứng chờ Mai. Mai yên chí đó là khách, chòang chạy đến nhưng rồi chững lại hoảng hốt, Mai nhận ra Vĩnh.

VĨNH: - Tôi biết... Tôi không phải là người Mai chờ đợi. (*Mai lùi định gọi bố*) - Đừng làm náo động. Hơn nữa cửa xuống nhà dưới tôi đã chốt then lại rồi.

MAI: - Anh vào bằng cách nào?

VĨNH: - Như bọn đạo tặc... Nhưng tôi có thể nói ngay là tôi sẽ không làm điều gì khiến Mai phải sợ hãi đâu.

MAI: - Chắc là anh có việc gì cần lắm?

VĨNH: - Tôi sẽ nói sau... Nhưng trước tiên Mai hãy ngồi đã. Tôi không thể nói chuyện trong lúc Mai còn đang hoảng hốt thế kia. Thấp đèn lên... (*Mai lặng lẽ làm theo*) - Em gầy đi Mai ạ.

MAI: - Em cũng nhận thấy như thế. Anh Vĩnh này, chắc là bây giờ anh có thể nói được lý do vì sao anh đường đột bỏ nhà em mà đi như thế.

VĨNH: - Tôi có trót cầm đi của ông cụ chiếc áo, đó là điều bất đắc dĩ. Tôi cầm trả lại đây. Tôi không thể làm khác. Vì chỉ cần người ta nhận ra bộ quần áo tù, dù người tù đã được tha ra thì việc sinh sống cũng sẽ hết sức khó khăn.

MAI: - Em không hỏi về chuyện đó.

VĨNH: - Còn vì sao tôi ra đi thì hình như tôi đã nói với Mai rồi.

MAI: - Hạnh phúc phải do mình tự làm lấy phải không?

VĨNH: - Vì cũng chẳng ai có nhiều hạnh phúc để đem bố thí.

MAI: - Bây giờ anh đã tìm thấy được rồi chứ?

VĨNH: - Ít nhất là đã trông thấy.

MAI: - Anh giàu có rồi phải không?

VĨNH: (*Lắc đầu*) - Nhưng nếu có thương yêu ai thì cũng không đến nỗi để họ phải đói khổ. Tôi tìm được một nghề chắc chắn.

MAI: - Anh đã có việc làm trong cơ quan chẳng?

VĨNH: - Tôi không tìm những gì không có. Ai dám nhận những người như mình vào cơ quan. Hồi còn ở trong trại, một người bạn tù dạy cho tôi làm chuỗi trang sức bằng hạt cây sến. Thứ hạt này đem ngâm vào một loại hóa chất nó sẽ bóng và cứng ra như sừng. Hiện nay người nước ngoài rất mến chuộng.

MAI: - Em vẫn chưa thể hình dung là chuỗi hạt đẹp đến thế nào mà khách nước ngoài họ lại ưa thích.

VĨNH: - Tôi mang về tặng Mai đây. (*Đưa chuỗi hạt xòe ra*).

MAI: - Anh tài thật. Anh khéo tay thật đấy. Em chưa trông thấy chuỗi hạt nào đẹp hơn thế này.

VĨNH: - Em đeo vào đi. (*Mai làm theo*) - Không phải là chuỗi hạt, mà chính là em làm cho chuỗi hạt đẹp hơn lên đấy.

MAI: - Anh lại làm cho em ngưỡng... Người bạn tù nào đã có lòng tốt dạy cho anh nghề đáng quý này?

VĨNH: - Vậy mà lúc đầu tôi không chịu học. Anh ấy phải năn nỉ. Anh ấy lo tôi tứ cố vô thân, nếu không có được một nghề để mà kiếm sống thì sớm muộn cũng lại trở về nhà giam này để nuôi lợn và trồng sắn. Rõ ràng là anh ấy vừa dỗ, vừa dạy cho tôi. Bây giờ có được miếng ăn, đêm nằm nhớ anh ấy, thương anh ấy đến phát khóc.

MAI: - Sao trong tù mà có người tốt thế?

VĨNH: - Anh ấy bị oan ức.

MAI: - Câu chuyện anh kể thật là thương tâm.

VĨNH: - Anh là lái xe cừ khôi trong chiến tranh. Một người tốt bụng và dũng cảm. Chính vì thế nên anh là người duy nhất trong đơn

vị được chở những kiện hàng quý như sâm Cao Ly, có khi cả vàng, đồ la.

MAI: - Hẳn là bị kẻ xấu hãm hại lấy cắp đi phải không?

VĨNH: - Do không thể lấy gì thanh minh cho mình, tình thế khiến anh phải lao xe xuống vực để phi tang. Chuyện tưởng thế cũng là xong. Nhưng sau này kiểm sát quân đội điều tra ra. Anh bị bắt ngay sau khi hòa bình lập lại.

MAI: - Anh ấy nhận cả như thế...?

VĨNH: - Trừ một chi tiết là chuyển đi ấy anh có ghé qua nhà.

MAI: - Đúng rồi! Anh có ghé về qua nhà. Em đã biết người bạn của anh là ai rồi. Cả nhà đang tìm kiếm mọi cách cứu lấy anh ấy. Một thầy cãi nổi tiếng đã nhận giúp.

VĨNH: - Đừng tin Mai ạ... Chỉ có một người là cứu được anh ta thôi.

MAI: - Ai thế?

VĨNH: - Kẻ đã lấy đi hòm đồ quý ấy. Chỉ có khi nào người ta đem trả lại những thứ đã mất mới có thể làm giảm tội cho anh ta mà thôi.

MAI: - Theo anh, em sẽ phải tìm kẻ đó ở đâu?

VĨNH: - Ở ngay chính cái gốc cây sung đằng sau nhà ấy.

MAI: - Anh cho người ấy là bố em phải không? Có lúc em cũng đặt thành câu hỏi nghi vấn như anh. Nhưng em lại phải tự nguyện rửa mình vì đã dám nghi ngờ người cha hết sức thương con. Em đã nhìn thấy tận mắt số vàng ấy. Đó chỉ là ít đồ tư trang mẹ em để lại mà thôi.

VĨNH: - Mai có nhớ nhiều lần Mai hỏi tôi vì sao tôi biết nhà Mai có vàng?

MAI: - Đúng... Anh vẫn chưa nói vì sao cả.

VĨNH: - Anh trai của Mai bảo tôi như thế.

MAI: - Chính anh Luân cũng cho rằng bố đã lấy cắp cái hòm hàng quý đó?

VĨNH: - Khi tôi kiểm tra thấy quả thật như lời Luân dự đoán thì tôi run sợ... Tôi đã định yên lặng và trốn đi để giữ sự yên lặng đó.

MAI: - Vậy thì cái gì khiến anh trở lại?

VĨNH: - Lòng thương bạn... Tôi không thể bỏ bạn được. Đến bây giờ thì tôi đã hiểu, tôi phải làm gì.

(Mai chạy đến đập cửa. Ông bố hoảng hốt chạy sang).

BỐ: - Cái gì mà giữa đêm hôm con làm âm ĩ như thế?

MAI: - Con có điều cần hỏi bố và muốn bố trả lời ngay.

BỐ: - Ngày mai con hỏi cũng được chứ. Bây giờ là lúc người ta cần yên tĩnh để mà nghỉ ngơi con ạ.

MAI: - Con không thể ngủ được... Thậm chí con có thể không sống được.

BỐ: - Sao hôm nay con lại đốc chứng, nói gở ra như thế? Thôi được... hỏi gì nào?

MAI: - Bố cần trả lời một cách thẳng thắn. Chuyến xe cuối cùng anh Luân có rẽ về thăm bố không?

BỐ: - Có, con ạ... Nó về báo tin cho bố rằng sắp hòa bình rồi... Và nó vội vã đi ngay.

MAI: - Điều con muốn biết là vì sao anh ấy phải lao xe xuống vực?

BỐ: *(Lúng túng)* - Cũng rất có thể vào cái giờ sắp kết thúc chiến tranh. Bom đạn đã quá tàn khốc. Mà hòa bình thì lại như trái chín, giơ tay là vơi được rồi... Ai cũng muốn được sống mà trở về.

MAI: - Chú không phải là ai đó đã lấy mất đi một hòm hàng quý ở trên xe?

BỐ: - Anh con đã thú nhận vì sợ chết mà lao xe xuống vực để đào nhiệm.

MAI: - Anh ấy tự khai như thế?

BỐ: - Tòa án người ta cũng luận tội như thế.

MAI: - Trời đất ơi... Con càng thương càng quý trọng anh ấy. Anh ấy đã chịu đựng tất cả vì chúng ta...

BỐ: - Chẳng lẽ con cũng nghi cái tội tày trời ấy cho bố sao?

MAI: - Vậy bố hãy trả lời con đi... Vàng ở đâu ra? Bố còn nhớ không, khi mẹ con mất, làng xóm còn cho chúng ta từng miếng vải liệm.

BỐ: - Cũng vì thiếu hiểu cái cùng cực ấy mà bố đã chắt bóp dành dụm. Còn được một chút tư trang thì bố đã phải đem ra lo lót chạy chọt

cho anh con đấy... Con còn định dày vò gì bố nữa hả con? Chỉ cần có một chút ấy thôi thì kẻ khác đã lừa đảo tao rồi.

MAI: - Con không tin cuộc đời lại có nhiều người xấu đến thế... Nhưng có đúng là ngoài số vàng tư trang của mẹ con, bố không còn gì nữa chứ?

BỐ: - Còn chứ con... Còn một nỗi hối hận là cả cuộc đời bố tận tụy vì con, để rồi cuối đời chúng kiến chính con mình hỏi cung bố như hỏi một tên tội phạm. Nhưng vì sao giữa đêm khuya con lại gọi bố hỏi điều này?

MAI: - Vì cứ đặt lưng xuống con lại nghe tiếng thình thịch của kẻ nào đó rình mò, đào bới gì sau nhà.

BỐ: (*Hốt hoảng*) - Có thật thế không? (*Chạy ra, rồi tiếng ông kêu từ ngoài*) - Trời hại tôi rồi! (*Ông chạy vào, thất sắc*) - Nghe thấy tiếng đào bới vì sao con không la lối mà lại câm miệng thế hả?

MAI: - Thì bố chẳng vừa nói là nhà ta không có vàng bạc gì khác cả. Đành phải báo công an thôi.

BỐ: - Ích gì... mà còn mang họa nữa kia.

MAI: - Vì đó là thú phi pháp chứ gì...? Nhưng làm cách nào mà nhà ta có nhiều vàng đến thế hả bố?

BỐ: - Con nên hỏi vì ai... chứ không nên hỏi vì sao?

MAI: - Vì chúng con ư?... Chúng con cứ mãi mãi là nguyên nhân của tội lỗi ư? Vì chúng con mà bố có thể làm những gì bất nhân nhất... Kể cả việc đẩy con cái vào nhà giam?

BỐ: - Thật tình bố cũng không ngờ hòm đồ ấy lại ở trên xe của nó...

MAI: - Thế là may đấy chứ.

BỐ: - Dẫu lý lẽ thế nào thì cũng chính là bố đã đẩy anh con vào tù tội. Rồi các con sẽ đứng trước lương tâm mình mà xét xử. Nhưng nếu chỉ một mình bố thôi, bố có phải hành khổ cái thân già như thế không? Gần đất xa trời... tôi mong mọi gì... Ham muốn gì mà trời còn bắt tội tôi phải chịu nhục nhằn vất vả thế.

Bố có ngờ đâu chỉ vì thương con mà bố đã hại con. Từ hôm nhận được tin anh con bị giam, bố đã có ý nghĩ quyên sinh. Nhưng con

thì còn thơ trẻ quá... Hơn nữa nếu không lo cho anh con khỏi tù tội, thì bố cần phải sống để chịu lấy hình phạt mà trời phạt đã dành trừng trị sự độc ác của người cha. Dẫu những hành vi ấy chỉ vì thương con mà thôi. Cái chết đối với bố bây giờ là nhẹ nhàng hơn tất cả... Nhưng như thế chính là một lần nữa bố đã phụ anh con.

Ông khóc, gục ngã xuống vì ân hận

MAI: - Bố... Con đã hiểu bố, cả những nỗi dày vò mà bố đang chịu đựng. Nhưng bố ơi... cần phải cứu anh con. Anh ấy là một người công dân tốt, một chiến sĩ dũng cảm. Hơn thế anh ấy còn là một người con thương cha... thương em. Không phải bằng lời nói, mà bằng cả sự nhọc nhằn khổ sở anh ấy đang chịu đựng.

BỐ: - Bố đã làm mọi cách... Nhưng có lẽ bố cũng đã cùng quẫn mất rồi. Để cho anh con được thoát nạn... bố có thể dẫm chân lên than đỏ, đặt mình trên gai sắc... Bố đã cầu cứu, nhưng chính kẻ bố thỉnh cầu cũng đã lừa dối không quay trở lại... (*Tiếng động cửa*) - Ai thế?

Mai chạy ra rồi trở vào cùng với khách

MAI: - Anh ấy đã trở lại...

KHÁCH: - Vâng... Tôi đã trở lại. Rất tiếc là một việc bất trắc đã không để cho tôi đến đây đúng hẹn. Tôi biết mọi người mong, thậm chí ngờ vực.

MAI: - Chưa một lúc nào em lại nghĩ là anh không tới.

BỐ: - Cả nhà tôi nóng lòng chỉ vì muốn biết công việc đã nhờ vả anh.

KHÁCH: - Có cách.

BỐ: - Tôi biết ngay là trạng sư đã nhận lời.

KHÁCH: - Ông ấy từ chối.

BỐ: - Sao?

KHÁCH: - Sau khi nghe tôi kể lại đầu đuôi, ông ta nói ngay rằng trường hợp này không cần đến người bào chữa.

BỐ: - Có nghĩa là không còn cách gì cứu được.

KHÁCH: - Có nhiều là đảng khác.

BỐ: - Tôi không hiểu.

KHÁCH: - Giản dị thôi... Đem kiện hàng quý kia nộp lại thì tội trạng của anh ấy sẽ được thanh minh rồi. Với những chiến tích đã đạt được trong chống Mỹ, thì cái án của anh ấy chắc chắn sẽ được cứu xét lại.

MAI: - Người trạng sư nói sao? Nếu bây giờ kẻ lấy kiện hàng chịu thú nhận thì có thể cứu được anh ấy phải không?(*Ông bố lúng túng, sợ hãi*) - Bố ơi... Có phải bố vừa nói bố rất ân hận về tội lỗi không?

BỐ: - Đúng là như thế.

MAI: - Có phải bố nói là để cứu anh ấy, bố có thể bước lên than hồng, nằm trên gai sắc không?

BỐ: - Con muốn bảo bố đi thú nhận chú gì?

MAI: - Chỉ có bố là cứu được anh ấy.

BỐ: - Nhưng muộn mất rồi... Những thứ bố có thể đem nộp lại thì kẻ gian đã moi lên lấy hết cả rồi...

(*Vinh xuất hiện đột ngột, cầm ra một túi vàng*).

VĨNH: - Tôi trả lại cho cụ đây... nguyên vẹn đấy.

BỐ: - À! Anh lại cũng có mặt ở đây.

VĨNH: - Bạn bè chúng tôi không bỏ nhau đâu cụ ạ.

MAI: - Bây giờ thì bố có thể làm được để cứu anh con chú?

BỐ: - Nếu người trạng sư này từ chối thì bố sẽ đi tìm thầy cãi khác...

MAI: - Ta mất công làm việc đó làm gì. Trong lúc chính bố đã có thể cứu được anh ấy.

BỐ: - Đùng... đùng bắt bố làm như thế. Bố còn phải có trách nhiệm với con. Con mới lớn. Con đùng tưởng mình đã tự bay được đâu. Một thân con giữa rừng này...

MAI: - Con đã nghe rất nhiều những tình cảm xót xa ấy và sự hối hận đến mủi lòng... Hình như bố vẫn lo rằng chúng con chưa tin vào những tình cảm ấy... Bố hãy làm đi... Một việc làm có giá trị hơn ngàn lời nói suông... Chúng con sẽ tin vào tấm lòng của bố qua việc làm này.

BỐ: (*Nghẹn ngào*) - Mai...

MAI: - Và để cho bố thực yên tâm, con sẽ đi khỏi nhà ngay từ bây giờ...

Bố không còn phải lo gì cho con cả.

Mai xách một túi và ra đi.

BỐ: - Kia... Tại sao... không có ai đi theo nó?

VĨNH: - Mai ơi!... Đợi tôi.

BỐ: - Anh à...

VĨNH: - Nếu như cuộc đời cũ của tôi đã gian dối quá nhiều rồi. Thì những ngày còn lại tôi sẽ dành tất cả những gì trong sạch nhất để sống với cô ấy.

Vĩnh đi

BỐ: - Tôi tưởng người đi với nó phải là anh kia đấy.

KHÁCH: - Tôi ghen với anh ta... Tôi hiểu ra rằng một người như cô ấy thì sẽ cần tình yêu, chứ không cần sự che chở.

BỐ: - Còn tôi... Anh cho tôi một lời khuyên đi...

KHÁCH: - Phải làm thôi... Sửa mình bằng việc làm chứ không phải là sự ân hận.

HẾT.

